

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sveder, izjemi nedelje in praznike ter velja po pošti in prejeman za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računano se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznani la plačuje se od štiritopne pet- vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Up ravn i št v u naj se blagovoliho pošiljati naročnine, reklamacije, oznani la, t. j. vse administrativne stvari.

Kdo bo naslednik?

Goriški knez nadškof dr. Alojz Zora, plemeniti svečenik in zvesti sin svojega naroda, je martev. Povsem nenadoma zalotila ga je smrt in rešila hudega dušnega trpljenja. M. lujé pokojnika, katerega ohranijo goriški Slovenci v trajnem in hvaležnem spominu, in iskreno občalují, da nam ga je vzela usoda prav sedaj, ko bide naš narod ljuto borbo za svojo ravnopravnost na Primorskem, ne smemo ni hipce pozabiti, da je smrt goriškega metropolita za nas velikega političnega pomena, da je vsled nje stopilo na dnevni red vprašanje, katero je za naš narod največje važnosti, namreč vprašanje: Kdo postane naslednik pokojnemu dr. Zornu?

Zdi se nam, da ne grešimo proti pijeteti, dolžni pokojnemu metropolitu, ako se dotaknemo tega vprašanja, toliko manj, ker so politične razmere take, da nas uprav silijo, baviti se z njim.

Ni namreč dvoma, da zastavijo nositelji primorskega političnega sistema, v prvi vrsti namestnik Rinaldini, vse svoje sile, da spravijo na mesto goriškega metropolita moža, kateri bo vladi brezpogojno poslušen in bo z vso svojo veljavo podpral vladne namere, nasprotujoče življenjskim interesom slovenskega življa na Goriškem. To bi Rinaldinijev sistem znatno podprlo, kajti goriški knez nadškof igra na Goriškem vso drugačno politično ulogo, kakor pa škofje v drugih krajih, zlasti ker je v slučaju izstopa Slovencev iz države odvisna sklepčnost dež. zastopa jedino od njega.

Ako pride na mesto goriškega metropolita vladen mož, somišljenik namestnika Rinaldinija, bila bi to velika nesreča za slovenski narod na Goriškem, nesreča pa tudi za cerkev, zakaj če bi višji dašni pastir zapustil v narodnem in v političnem oziru toli zatirane Slovence, zarodil bi se tudi na Goriškem „liberalizem“.

Po našem mnenju bi bilo jedino prav, če pride na mesto goriškega knez nadškofa mož, kateri bo znal in hotel biti Slovencev pravičen in kateri bo imel tudi potrebno enerzijo, da bo varoval in branil

te pravice eventualno tudi proti vladi. V dijecezab, katere spadajo h goriški nadškofiji, je ogromna večina katoličanov slovenske narodnosti, in zato je naravno, da mora tudi nadškof biti po rodu in po mišljenju Slovenec.

Umevno je, da se sedaj kandidatje še ne oglašajo. Te dni je pač po listih krožila vest, da aspirira na to mesto grof Pöttichh pl. Pattenegg sicer jako simpatičen mož, kateri pa na mesto goriškega knez nadškofa absolutno ne sodi in menda tudi ne pride v poštev. Najverjetnejša pa se nam zdi, da bo namestnik Rinaldini kandidoval svojega somišljenika in prijatelja, poreškega škofa Flappa, kateri si prav sedaj z ljutim preganjanjem slovenske liturgije v Istri pridobiva novih zaslug za italijanstvo.

Flapp je odločen in brezobziren nasprotnik Slovencev in Hrvatov. Ko bi on prišel na mesto goriškega nadškofa, bil bi to uprav strašen udarec za goriške Slovence. Že dr. Zorn ni vsled svoje mehko te in popustljivosti mogel tako varovati slovenskih pravic, kakor je želel; Flapp pa je trd in agresiven značaj ter očiten pristaš italijanske stranke, očeta podpornik italijanskih, proti existenci Slovanov na Primorskem naperjenih naklepov. Tekom let bavili smo se toliko s škofom Flappom, obelodanili smo toliko drastičnih, vnebovpijočih dokazov o njegovem nasprotstvu Slovincem in Hrvatom, da o tem pač ni treba več govoriti. Flapp je sovražnik naših narodnih prizadevanj, in zato se moramo z vso silo in z vso brezobzirnostjo ustaviti njegovi kandidaturi.

Mi hoja ne iščemo in si ga ne želimo, četudi se ga ne bojimo, in zato izrekamo željo, naj bi se glede kandidata za mesto goriškega nadškofa dogovorili goriškemu metropolitu podrejeni škofje s slovenskimi in hrvatskimi državnimi poslanci tako, da bi se vsi z združenimi močmi potegnili za kandidata, kateri je po rodu in po mišljenju Slovenec, in čegar značaj je jamstvo, da bo vsem jednako pravičen, a se ne bo dal izkoriščati zoper Slovence.

To je naša želja, to mora biti želja vseh pravičnih ljudi in vseh zavanih Slovencev, in uver-

jeni smo, ako bi umrli knez nadškof dr. Zorn zamogel v tem oziru izreči kako željo, da bi si tudi on sam želel takega naslednika, kakršnega želimo mi!

V Ljubljani, 10. julija.

Prepoved nemškega narodaega shoda je razburila vse liberalno časopisje. Najhujše napada „Neue Freie Presse“ vlado radi tega. Praška „Politika“ pa meni, da bi morala „N. Fr. P.“ obrniti svoje očitke na drug naslov. Kdo je pa kriv, da so zakoni glede shodov toli ozkosrdni? Nemški liberalci sami, ki so jih ustvarili in ki jih niso izpremenili. Liberalci so mislili, da bo njihova vlada večno trajala, in da ne bo nikdo mogel društvenega zakona rabiti proti njim. Ko so imeli pred seboj češko opozicijo, bilo jim je vsako sredstvo dobro. Vsako mnenje opozicije so liberalci brutalno zatrli, „N. Fr. P.“ je pa plaskala. Češki narod se je bojeval v onem času za najnujnejša politična prava, dočim se današnja nemška opozicija bori za prevlado. Koliko čeških shodov je bilo v oni dobi prepovedanih, koliko jih je razgnalo orožništvo! Naj se takajo torej Nemci po svojih prsih, ker jih tepe šiba, katero so urezali sami drugim! — Kar se tiče našega stališča glede prepovedi, nimamo vzroka, da bi se je veselili. Ne skalilo bi nam srčnega miru, ako bi se broj nemških „manifestacij“ povišal še za eno številko! Seveda pa moramo pritegniti viadi, da je prepovedala shod, na katerem naj bi se bila poveščevala velikonemška ideja, in če je vlada prepovedala, da bi se po naših krajih potikal tuji agitatorji ter dražili ljudstvo. Vlada nima le pravice, nego tudi dolžnost prepovedati slične pojave, k čemur ji povsem pritrjujejo vsi zvesti sinovi naše države.

Avtonomija južne Tirolske. Katero poročajo italijanski časopisi, so izročili poslanci iz Trentina grofu Badeniju nov načrt, kako bi se določila avtonomija italijanskega dela Tirolske. Ministerski predsednik jim je obljubil, da pokliče nekaj poslancev na Dunaj, da se z njimi temeljito pomeni o izročnem projektu.

LISTEK.

Moral a.

„Es gibt Menschen, die sich ein Gewerbe daraus machen, in Werken der Kunst nach Unrath zu suchen, wie die Schweine im Walde nach Trüffeln. Es ist klar, dass man den Schweinen Unrecht thut, wenn man sie mit diesen Leuten vergleicht. Denn abgesehen davon, dass sie nützlich sind, fressen sie, gute Abrichtung oder einen Maulkorb vorausgesetzt, die Trüffeln nicht, die sie finden, während jene Menschen einen persönlichen Genuss an dem wirklichen oder vermeintlichen Schmutz zu haben scheinen, den sie emporwählen. Man sollte wenigstens eine Art Maulkorb für sie erfinden!“ —

„Jugend“. 1897. št. 8.

Globoko iz srca mi je govoril „glosist“ z gori citiranimi vsticami in nehoti sem se domislil raznih kapucinad in kanonad, ki se spuščajo in vsipajo izza predalov naših moralnih — seveda patentirano moralnih — listov in lističev na slovenske pisatelje, ki so se osmelili pogledati naše življenje skoci nebarvano steklo in napisati to, kar so videli in čutili. Pred občutnimi in nežnopoltnimi kritiki niso našli milosti, in strogi moralisti so

vihteli v svoji ogorčenosti in užaljenosti kritične cepce brez pardona nad njihovimi spisi in glavami.

Umevno je, da vzbudi vsak nov pojav v literaturi priznanje in nasprotstvo, jedno tu — drugo tam. Nasprotniki se navadno upirajo z vsemi sredstvi takemu novemu pojavu, in skero v vsakem slučaju pripada najvažnejša uloga strankarstvu in zlobnosti. Koliko primerov imamo že pri nas, pri naših skromnih literarnih razmerah! Vselej, kadar je nastopil kak nov talent, ki je ubral drugo struno, da se ni strinjala z obče veljavno, v vsaki lajni udomačeno melodijo, ter krenil svojo pot in si pridobil svoje pristaše, — vselej so pristopicali strogi moralisti ter se z občudovanja vredno vstrajnostjo lotili raziskavanja. Iztikali so po raznih spisih v verzih in v prozi, secirali njih vsebino, odsekavali in dostavljali, da je le šlo pod njihovo mero, in res — našli so tu pa tam kaj takega, kar bi malo čudno vplivalo na kakega — otroka. Potem pa so obesili sad svojega dela na veliki zvon ter raztrobili mej svet —: „Jurčič, Stritar, Gregorčič, Tavčar, Aškerc . . . so nemoralni pisatelji, v njihovih spisih je samo blato, to je prava pornografija!“

To je bila vedno stara pesem! — Nu, vsakdo ima pravico, kritikovati javne spise, ako je usposobljen za to, in dokler dela s poštenimi sredstvi, dokler čita in išče brez predsodkov. Žal, da se je to pri nas godilo prav redko; navadno se je

jednakostavno in brez dokazov dotičnim avtorjem podtikal namen nemoralnosti, — in to je bilo neplemenito in obsojanja vredno. Prašali bi lahko dotičnega kritika, kje je dobil pravico, v svojem nasprotstvu podtikati avtorju namen pohujšanja in razširjanja nemorale?

Dr. Lampe, ki sicer tudi ni bil vedno po volji „Rimskemu Katoliku“, je napisal v svojem „programu“ jako umestne besede: „Tudi leposlovnost mora gojiti pravico in odbijati nepravico. Uči — četudi ne pove tega — kaj je dobro, kaj je slabo. Dobro opisuje tako, da se prikupi in omili, a slabo tako, da se pristudi (Čujte „Slovenčevci“!). Prav s tem, da opisuje življenje resnično, kaže tudi resnično in krepko, kaj je pravno dobro, in kaj je slabo.“ In dalje piše: „Reci kdo, kar hoče o naših spisih . . ., krepost hvalizo, greh grajamo, a s sveta ga spraviti ne moremo, torej tudi ne prezirati v spisih.“

Kdo bi ugovarjal g. dru Lampetu? Njegove besede so občevaljavne. In prav s temi besedami dadó se ovreči vsi napadi na naše realiste. V robnem slovenskem spisu, bodisi da ga je rodil novejši realizem, ali da je iz prejšnje, romantične dobe, nisen mogel zaslediti mesta, kjer bi avtor priporečal greh ali vabil vanj! Nasprotno, povsod je slikan greh tako, da odvrta človeka in

O razmerju italijanske države in vati- kana je govoril minister Costa v senatu ter dejal, da stremi vlada za tem, kako bi se polagoma in mirnim potom vsvaril položaj, v katerem bi bilo možno razpravljati o vprašanih, katerih se vlada sedaj niti ne dotakne. Vlada hoče postopati vedno po- stavno in nepristransko. Mi smo, je rekel minister, zmsgovalci, oni (t. j. papež) pa so premagani; zpodobi se torej, da ne zaidemo v napake tiranstva, nego da ohranimo zmernost. Pereča vprašanja bo rešil čas sam. Zato ni umestno, da bi se že sedaj razpravljalo v parlamentu o zakonu glede cerkve- nega imetka.

V Belgiji agitujejo socijalisti za splošen štrajk rudokopov. Že sedaj štrajka v Monskih premogo- kopih okoli 30.000 delavcev, ki izgube s tem do 120.000 frankov dnevnega zaslužka. Vzrok štrajku je novi red, kateri je izdalo vodstvo. Po tem redu se vpeljava za delavce večja varnost za slučaj po- nesrečenja, hkratu pa se delavcem nalagajo nekatere dolžnosti. Teh pa nočejo sprejeti ter zahtevajo 20 procentno izvišanje zaslužka. V Belgiji se pojavlja radi neprestanih štrajkov propad narodne obrti. Te- kom nekaterih tedonov so morali tri velike stek- larne zapreti, s čimer je izgubilo več nego 2000 delavcev svoj kruh. Vidi se torej, da tepe bič, ka- teri spleta socijalna demokracija kapitalistom, v naj- v šji meri delavce same!

Turčija se ne briga niti za carjeve brzovjavke, nego stoji nepremakljivo na stališču, da se določi Pazeos za novo tesleko mejo. Pariški časopisi po- ročajo, da izroče vlasti skupno noto, s katero bodo Turčiji odbili vsako zahtevo, ki bi kršila prejšnjo krajinsko razmerje, ter iz nova povdarjali, da se mora obraniti na Balkanu status quo ante. Ako niti ta korak ne prisili Turčije, da odneha, začela se bodo v diplomatskih krogih posvetovanja, kako prisiliti upornost Turčije. Položaj v orientu bodo v kratkem ne le v francoski, nego tudi v angleški zbornici razpravljali.

Iz Brazilije.

Sv. Pavel, začetkom meseca junija.

I.

Na Vašo notico „Izseljencem v svarilo“, na- tisanjeno v Vašem cenjenem listu z dne 21. aprila t. l., št. 89, došlo mi uprav te dni, izvolite priob- čiti naslednje dopolnilo.

Zadnje dni meseca februarja zglasila se je pri našem tukajšnjem konzulatu deputacija znanih 48 družin, (skupaj 243 oseb), rodom večinoma iz Sia- vonije, ter nujno prosila posredovanja, da pridejo v državo Rio Grande do Sul.

Že doma bili so namenjeni, da se tam nase- ljijo, toda agent Gergolet znal jih je prepričati, da so prišli sem v São Paulo, češ, vlada sv. Paveleke države pošlje vas kamor hočete, ergo tudi v Rio Grande do Sul. To je bila sicer jako primitivna laž, a ljudje, nepoznajoči razmer, so ji vendar verovali. Znano je namreč vsem agentom, posebno pa še Gergoletu, o katerem se pravi, da je bil večkrat že tu, da vlada sv. Paveleke vabi izseljence jedino le v svojo korist sem, nikakor ne pa za tujo, čeravno v zvezi združenih braziljskih držav stoječo državo. Pač je federalna vlada v Rio de Janeiro sprejemala

izseljence na račun raznih združenih držav, a tega ne dela več, ker je z daem 1. januarjem t. l. vspravila vsako emigracijsko akcijo. Recimo, da to slednje ni bilo znano dotičnemu agentu v onem času, ko je znanih 48 družin sem napotil. Valic temu se ne more nikakor opravičiti, kajti moral bi bil vspraviti ljudi v Rio Grande do Sul; a dal jih je prepeljati sem v S. Paulo, od koder je vedel, da ne morejo nikamor več iz te države. Na vsak način odgovoren je jedino Gergolet za vso bedo, revščino in trpljenje teh ljudi.

Ne morate si predočevati, gospod urednik, za- lostnega stanja v bogih zapeljanih izseljencih. Imel sem priliko, da sem jih parkrat osebno obiskal v njih taborišču. Mislite si velikansko zapuščeno šupo, brez vrat, oken in z defektno streho. Ne bodem Vam pa opisoval reve; zadosti rečeno, človeku kre- menastega srca morali bi se smiliti. Naravno, da je naš konzulat vse poskusil, da jim olajša revščino, in ker niso nikakor hoteli iti na kavine fa- zende in le zahtevali prevoz v Rio Grande do Sul, bil je konzulat v ne mali zadregi. Od sv. Paveleke vlade se ni moglo zahtevati, da jih odpravi na svoje stroške v tujo državo, federalna vlada pa se je bra- nila to storiti. Poročila za poročili, brzovjavi za brzovjavi menjevali so se mej konzulatom in posla- ništvom v Petropolis, dokler je slednjič ono izpo- slovalo z energičnim postopanjem, da je vendar fe- deralna vlada vkazala prepeljati ljudi na svoje stroške v zaželjeni kraj. Mislite si veselje in radost ljudij pri t-j novici! Jokali so se veselja, solze bile so njih zahvala. — Odšli so dne 1. aprila od tu v Santos, kjer so se vkrcali naslednji dan na parnik namenjen v Porto Alegre, glavno mesto države Rio Grande do Sul.

Da se je zadeva ugodno rešila, je v prvi vrsti zasluga c. in kr. poslanstva v Petropolisu, kajti le ono zamoglo je z priznanja vredno energijo odstra- niti prvotne ovire in je rešilo s tem ljudi gotovega propada.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 10. julija.

— (Na delo, voditelji naši, društva naša!)

„Slovenski Gospodar“ piše: Odkar je ministerski predsednik, grof Badeni, zaključil državni zbor, vreden je za nas Slovence vsaki dan, če delamo, breg zlata, če ne delamo, pa nič. Sedanji mir je le premirje, in stojimo pred hudo borbo, mi Slo- venci pa pred borbo, ki nam bode odločila življenje ali smrt. Zato Nemci neutrudno zborujejo, tuhtajo na- klepe, predlagajo napete, kako bi se naj Avstrija uravnala, da bi mej naroči vladal mir, rekše, da bi prihodnjič Slovencev ne bilo treba več šteti, da bi bili most do Adrije dogotovljen. In mi? Če roke križem držimo, drugoga nismo vredni, nego da po- ginemo. Narod naš, vsak Slovenec od prvega do zadnjega, mora biti pripravljen na veliki trenotek, ko ga bodo vodje poklicali na bojišče; vsak mora takrat vedeti, kaj naj stori, kaj hoče, v prvi vrsti pa vodje. V to svrhu pa je treba, da se pripravimo! Kaj naj hočemo? „Slov. Gospodar“ je odgovoril na to vprašanje v člankih „Pred važnimi izpremembami“. Držimo se tega! „Namestnijske, oziroma de- želnovladne“ oddeike, kjer smo v manj- šini, slovenske šole, slovensko sodišče druge instance, pri vseh uradih sloven- ski poslovni jezik. Prvo je, da se duševno

osobodimo“. Sicer pa se imajo naše zahteve naj- drobneje premožgati, točno formulovati, potem po- staviti pred narod, narod pa podžgati, da se jih oprimez vso svojo dušo. V to svrhu svetujemo, da se zberó zastopniki vseh slovenskih društev, ki se pečajo s politiko, in naši poslanci ter izrekó zahteve Slovencev v obliki točnih in jasnih resolucij, da na- dalje oskrbijo poljudno in iskreno pisan spis, ki se naj raspeča na tisoče in tisoče brezplačno mej na- rod, in da končno naredijo podroben načrt za slo- venske tabore. Politična društva, kolikor nam jih je znanih, so: „Slovensko društvo (za ves Spodnji Štajar)“, „Katol. politično društvo“ in „Slovensko društvo“ (za Kranjsko), „Kat. polit. in gospodarsko društvo za Slovence“ (na Koroškem), „Sloga“ (za Goriško), „Edinost“ (za Trst in okolico); posebej na Spodnjem Štajarskem: „Slov. katol. politično dru- štvo v Konjicah“, „Slov. polit. in gospodarsko dru- štvo“ (za Ljutomer in Gornjo Radgono), „Pozor“ (za Ptuj), „Slov. katol. delavsko društvo“ (v Žalcu), „Katol. polit. društvo (za vranski okraj)“, „Slovensko katol. polit. društvo“ (na Teharjih) in „Katol. pol. društvo“ (na Slatini). Torej na delo, voditelji naši, društva naša! Ne odlagajmo, da ne bode prepozno! Izgubiti nimamo ničesar, pridobiti zlato prihodnjost. Naprej, zastava Slave!

— (Agitacija za „Slovenskega Dihurja.“)

Korupeija v časopisju je bila v nas doslej popol- noma neznana stvar, na kar smo lahko ponosni. Šele „Slovenskemu Dihurju“, kakor je ljudski dovtip krstil obscurni listič političnih pustolovcev Gregoriča in Koblarja, je bilo sojeno, da je naše občinstvo seznanil z revolverjevanjem. Tista grda ži- dovska navada, ljudem usiljevati list, jim ga po- šiljati, dasi ga niso naročili, nego ga opetovano za- vrnilo, potem pa tirjati plačila, to židovsko navado je „Slovenski Dihur“ poskusil udomaćiti tudi pri nas. Te dni so odposlanci čislanege konsorcija „Slovenskega Dihurja“ nadlegovali ljudi in zahte- vali, naj plačajo naročnino, dasi lista niso naročili, nego si dopošiljanje še izrečno prepovedali. Prejeli smo več pisem, v katerih tožijo ljudje, da so bili „pobiralci naročnine“ skrajno nadležni in usiljivi. Opozarjamo dotičnike, da ni nihče dolžan plačati lista, katerega ni naročil, a če bi jih kdo z grožnjami hotel v to prisiliti, naj dotičnika naznanijo policiji. „Slovenski Dihur“ pa ne skuša samo z revolverjem „izprešati“ naročnine, nego tudi z zvijačo. Že jedenkrat smo grajali, da agitatorji za „Slov. Dihurja“ pripo- ročajo ljudem ta listič, češ, da je glasilo družbe sv. Cirila in Metoda. Prosili in svarili smo, naj se ta družba ne upleta v politični boj, a zaman; ša vedno se agitira s tem za „Slov. Dihurja“, da je ta občežaničevani listič glasilo družbe sv. Cirila in Metoda. Umevno je, da je vsled tega v narodnih krogih zavladala velika nevolja, in bojimo se, da bode to družbi na škodo. Ni dvoma, da je kurat Koblar neposredno ali posredno bil vzrok tej zlo- rabi družbe sv. Cirila in Metoda. Kdor pozna značaj

— Dalje v prilogi. —

ga svari! Tudi najbolj realistični slovenski roman „upliva“ je v tem smislu!

Če je torej res, kakor je z mogočnim pato- som vzklilnil na kritičnem vozu sedeči, otroče idealni mladenič: „Kdor prečita to povest, vrže jo s studom in sramom v kraj, kjer bo počivala pod prahom...“ — tedaj je pisatelj dosegel samo svoj namen: vzbuditi gajus proti takemu življenju, in kritikastrovo orožje mora brez uspeha odleteti! Toda vsem ni zbudila taka povest gajusa in studa do nemoralnega življenja, kar bi seveda pričakovali; našli so se tudi čudaki, kateri so čutili stud do — povestij samih. Dotičniki so pač slični otroku ali norcu, ki bije ob predmet, ob katerega je po svoji nerodnosti treščil, ter se huduje nad njim! Literatura pa ne sme in ne more vedno misliti na otroke, najvne dekliče in nemormalne ljudi, ona se obrača do normalno razvitih in sred- njih temperamentov, na katere sploh umotvor nima upliva, ker je njih značaj že toliko utrjen, da ga mimo gredoči utisi kekega spisa ne morejo spre- meniti.

Sicer pa je vprašanje, je li kak umotvor ne- moralen sam na sebi. To misel je razvil moderni francoski akademik Marcel Prévost v zanimi- vem članku „literatura in morala“ ter prišel do zaključka, da se pri umotvoru o nemoralnosti na sebi sploh ne da govoriti. Dokazal je to v po-

govoru z debelašno damo, ki je v svoji ogorčenosti in srditosti kar sopihala in vzklikala:

„Jaz obsojam in sovražim vse moderne romane in gledališke igre; vsi tisti, ki pišejo, kar jim šine v glavo, so navadni javni zapeljivci, ker pokvarjajo mladino!“ —

Torej zopet klavzula!

Če hočemo biti nepristranski, moramo vpra- šanje deliti na dvoje in gledati, je-li umotvor ne- moralen sam na sebi ali le z ozirom na mla- dino.

Sam na sebi umotvor ne more biti nemoralen, ker zbuja v jednem občudovanje, v drugem gajus, ker jednega blaži — drugega pohujšuje, jednega poboljša — drugega zapelje. Nemoralnosti ali ne- pravnosti torej ni v umotvoru, temuč v človeku samem.

To načelo priznava celo dr. Lampe, ki je pisal: „Na jedni strani vračajo list in pošiljajo po- ročilo, da ga ne marajo, „ker je presvet“. Na drugi pa ga obdolžujejo, da pohujšuje. Čista resnica!“ —

Načelo moralne indiferentnosti mora torej veljati, ker bi sicer morali uničiti vso sedanjo umetnost in ločiti literaturo od življenja, kar bi bil zaajo — smrtni udarec.

Drugi del vprašanja pa je, kako upliva lepo- slovje na mladino, ki sveta ne pozna. Reči moramo, iz romanov in dram se mladina ne more in ne sme

učiti življenja, in če ga ne pozna, naj jih ne čita! Zakaj namen pisateljev ni, seznanjati mladino z opisi fantazije in strastij, to bi bilo tudi ne- varno, ker nobena literatura ne more biti resnična, verna po življenju, zajedno pa zabavna in koristna za onega, ki — recimo — ne pozna življenja, kakor n. pr. kako mlado dekle. Kdor pa pozna življenje in je v svojem značaju in v načelih utrjen, na tega umotvor nima moralnega upliva. In če ga ima, je vzrok sam in ne pisatelj!

Skratka: nemoralnost in nevarnost torej ni v knjigi, v romanu ali v dramu, temveč je v stanju sugestije čitatelja ali gledalca. Za to pa pisa- telj ni odgovoren, ker pri spisovanju svojega dela ne more misliti, kako bo uplival spis na tega ali onega, in se na vsakega ne more ozirati. On piše, da piše, ker ga k temu sili notranja moč, recimo pisateljski poklic; — zato ne smemo od njega za- htevatii pedagoga, odgojitelja ali kaj drugega.

Zlobno ali pa neumno je, ako ljudje iztikajo v literarnih proizvodih za nemoralnostjo, ker so sami dobili ta utis in ga bočejo usiliti tudi dru- gim; še zlobnejše pa je, ako potem podtikajo pisa- telju namen pohujšanja, ker ga tako ozna- čujejo kot zapeljivca. Takim ljudem veljajo torej besede na čelu tega spisa: „Izmašla naj bi se za tako vrsto ljudij — torba!“ Vid-Cid.

V vročem letnem času
 se more priporočati kot najboljša in najkoristnejša (1698-6)
 osvežujoča in namizna pijača,
 posebno pripravna za mešanje z vinom, kobjakom in sadnimi sokovi.

MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
 najčistije lužne
KISELINE

Ta upliva osveževalno in oživljuje, vzbuja slast do jedij, pospešuje prebavljenje. Po letu je pravo okrepevalno sredstvo.

V Ljubljani se dobiva po vseh lekarnah, večjih špecerijah, vinskih in delicatesnih trgovinah.

Takoj se vzprejmeta
dve spretni šivilji
 za živote in se trajno namestita. (991-3)

Leopoldina Jean
 Fran Jožefova cesta št. 5. pri tleh.

V novozgrajeni hiši se vzprejmó
3 dijaki
 (prvo in drugošolci) iz dobre hiše na stanovanje, hrano in oskrbo. — Kje? pove iz prijaznosti (do 20 t m.) upravnistvo „Slov. Naroda“. (997-2)

Stanovanje
 v III. nadstropji na Vrtači se odda s 1. avgustom t. l. (981-3)
 Več se izve pri F. Supančiču, Rimska cesta 16.

Kavcije zmožen
gostilničar
 ki je več ob obeh deželnih in italijanskega jezika, se išče za neko hotelsko restavracijo. (98)-2
 Več v upravnistvu „Slovenskega Naroda“.

Usnjarijo (1005-1)
 z vso potrebno opravo, stanovanjem in vrtom v prijaznem mestu na Kranjskem, blizu železniške postaje, se radi boleznitakoj v najem odda. — Kje? pove iz prijaznosti upravnistva „Slov. Naroda“.

Turistom, častnikom, peš-potovalcem se najbolje (645) priporoča gotovo učinkujoči **Benoit-ov** (19)
Salicyl-obliž za kurja očesa
 v pismih à 40 vinarjev proti kurjim očesom, trdi koži itd. Zaloga pri g. J. Mayer-ju, lekarnarju v Ljubljani.

Prodajalnica
 s kuhinjo
 odda se s 1. majem v najem na Valva-zorjeveni trgu (prej Križevniški trg) št. 5.
 Več se izve pri F. Supančič-u. (220-23)

Prva tržaška tovarna
 za asfaltne izdelke in pokrivanja
Panfili & Comp.
 prevzemlje pokrivanja z lesnim cementom, pokrivanja z asfaltno strešno lepko, dobavljanje izolirskih plošč strešne lepke, lesnega cementa in asfaltnih izdelkov (959-2)

4 zlate, 18 srebrnih svetinj, 30 castnih in priznatnih diplom

Kwizdov
 restitucijski
 fluid

e. in kr. priv. umivalna voda za konje.
 Cena 1 steklenici 1 gl. 40 kr. a. v.
 Že 35 let v dvornih konjskih hlevih, v večjih hlevih vojaštva in civilstva v porabi, za krepaenje in zopetno okrepljenje po večjih strapacih, pri izvijnjenju, trdosti kit itd., vsposoblja konja za izredna dela v trainingu. Pristen samo z gornjo varstveno znamko se dobiva v vseh lekarnah in drogerijah

(267-6) I Avstro-Ogerske.
 Glavna zaloga:
Fran Ivan Kwizda
 c. in kr. avstr.-oger. in kralj. rumun. dvorni dobavitelj.
 Okrožni lekarnar, Korneuburg pri Dunaju,

Zahvala.
 Podpisanec izrekam „Foncieri“, **Peštanskemu zavarovalnemu društvu**, toplo zahvalo za povoljno odškodnico vsled poškodovanja po nezgodi katero mi je glavni zastopnik gosp. **Fran Kandarc** točno izplačal.

Ljubljana, dne 8. julija 1897.
Alojzij Lenček,
 (1003) trgovec.

Izvod iz voznega reda
 veljavnega od 1. junija 1897.
 Odhod iz Ljubljane (juž. kol.) (962-154)
Proga čez Trbiž.
 Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selsthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Paris, čez Klein-Reifling v Steyr, Lince, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 min. s jutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selsthal v Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, Lince, Budejovice, Pilsnj, Marjine var, Heb, Francove var, Karlove var, Prago, Lipsko. — Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selsthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selsthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Paris; čez Klein-Reifling v Steyr, Lince, Budejovice, Pilsnj, Marjine var, Heb, Francove var, Karlove var, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri 39 min. popoldne osebni vlak v Lesce-Bled, (le ob nedeljah in praznikih). — Ob 7. uri 46 min. s večer osebni vlak v Lesce-Bled.

Proga v Novo mesto in v Kočevje.
 Ob 6. uri 15 min. s jutraj mešani vlak. — Ob 12. uri 56 min. popoldne mešani vlak. — Ob 6. uri 30 min. s večer mešani vlak.
Prihod v Ljubljano (juž. kol.)
Proga iz Trbiža.
 Ob 5. uri 52 min. s jutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Solnograda, Lince, Steyra, Gmunden, Ischia, Aussee, Pariza, Genevo, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 7. uri 55 min. s jutraj osebni vlak iz Lesce-Bleda. — Ob 11. uri 20 min. dopoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marjinih varov, Pilsnja, Budejovic, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Genevo, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Lince, Pontabla. — Ob 4. uri 57 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubna, Selsthal, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 min. s večer osebni vlak s Dunaja via Amstetten in Ljubno, iz Lipskega, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marjinih varov, Pilsnja, Budejovic, Lince, Steyra, Solnograda, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Ob 10. uri 25 minut s večer osebni vlak iz Lesce-Bleda (le ob nedeljah in praznikih).

Proga iz Novega mesta in iz Kočevja.
 Ob 8. uri 19 min. s jutraj mešani vlak. — Ob 3. uri 32 min. popoldne mešani vlak. — Ob 8. uri 35 min. s večer mešani vlak.
Odhod iz Ljubljane (drž. kol.) v Kamnik.
 Ob 7. uri 45 min. s jutraj, ob 2. uri 6 min. popoldne, ob 6. uri 50 min. s večer, ob 10. uri 25 min. s večer. (Poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)
Prihod v Ljubljano (drž. kol.) iz Kamnika.
 Ob 6. uri 56 min. s jutraj, ob 11. uri 8 min. dopoldne, ob 6. uri 30 min. s večer, ob 9. uri 56 min. s večer. (Poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Od leta 1868. se
Bergerjevo medicinsko kotranovo milo
 ki je izkušeno na klinikah in od mnogih praktičnih zdravnikov, ne le v Avstro-Ogerski, nego tudi v Nemčiji, Rusiji, balkanskih državah, Švici itd. proti poltnim boleznim, zlasti proti

vsake vrste spuščajem
 uporablja z najboljšim uspehom. Učinek Bergerjevega kotranovega mila kot higijeničnega sredstva za odstranjenje Juskine na glavi in v bradi, za čiščenje in desinfekcijo polti je takisto splošno priznan. **Bergerjevo kotranovo milo** ima v sebi 40 odstotkov lesnega kotrana in se razlikuje bistveno od vseh drugih kotranovih mil, ki se nahajajo v trgovini. Da se pride steparijam v okom, zahtevaj izrecno **Bergerjevo kotranovo milo**, in pazi na zraven natisnjeno varstveno znamko. Pri neozdravljivih poltnih boleznih se na mesto kotranovega mila z uspehom uporablja

Bergerjevo med kotranovo žvepleno milo.
 Kot blažje kotranovo milo za odpravljanje **nesnagne s polti**, proti spuščajem na polti in glavi pri otrocih, kakor tudi kot nenadkriljeno kosmetično milo za umivanje in kopanje za vsakdanjo rabo služi

Bergerjevo glicerinovo-kotranovo milo, v katerem je 35 odst. glicerina in ki je fino parfumovano. Cena komadu vsake vrste z navodiom o uporabi 35 krajev.

Od drugih Bergerjevih medicinsko-kosmetičnih mil zaslužijo, da na nje posebno opozarjamo: **Benzoe-milo** za fino polt; **boraksovo milo** za prišče; **karbolsko milo** za uglaenje polti pri pikah vsled koz in kot razkužujoča mila; **Bergerjevo surekovo-iglasto milo** za umivanje in tofletto, **Bergerjevo milo za nezno otročjo dobo** (25 kr.); **ichtyoloovo milo** proti rudečici obraza; **milo za pege** v obrazu jako učinkujoče; **taninsko milo** za potne noge in proti izpadanju las; **zobno milo**, najboljšje sredstvo za čiščenje zob. Gledé vseh drugih Bergerjevih mil se najde vse potrebno v navodilu o uporabi. Zahtevajte vedno **Bergerjeva mila**, ker je mnogo ničvrednih imitacij. (407-9)
 Prodaja se v Ljubljani v lekarnah gg. V. Mayr, G. Piccoli, J. Svoboda in U. pl. Trnkóczy-ja, dalje skoro v vseh lekarnah na Kranjskem.

CHOCOLAT SUCHARD
 NEUCHÂTEL (SCHWEIZ)
CACAO

LEICHTLÖSLICHER CACAO
 ANGEBOT 1 KR. 200. FASSEN

Odlikovan na svetovni razstavi (28)
 v Čikagi s svetinjo. (28)

Poštni praktikant
 vzprejme se pri c. kr. poštne uradu v Grosupljam. (1006-1)
 Mlad, dobro izvežban

Organist
 z lepimi spričevali, tudi v cecilijanskem petju in godbi izurjen, želi premeniti doseadanje mesto s kakim drugim. — Naslov se izve v upravnistvu „Slovenskega Naroda“. (992-2)

Po ceni je na prodaj
hiša
 z dvema sobama, kuhinjo, kletjo, z drevjem nasajenim vrtom in njivo v **Stanečah pri Šent Vidu nad Ljubljano**. Hiša se odda pod pogojem tudi v najem. Kupec naj se oglasi pri lastnici **Mariji Merhar**, **Pred škofo št. 20 v Ljubljani**. (987-2)

V hiši št. 3 v Šelenburgovih ulicah
 so na prodaj dobro ohranjena
okna, žaluzije in vrata. (985-2)

100 do 300 goldinarjev na mesec
 lahko zaslužijo osebe vsacega stanu v vseh krajih gotovo in pošteno brez kapitala in rizike s prodajo zakonito dovoljenih državnih papirjev in srečk. — Poudbe na: **Ludwig Oesterreicher, VIII., Deutschegasse 8, Budapest.** (996-1)

Izredno fine kartonaže
 elegantni novi vzorci za krošnjarje dobavlja najceneje **Viljem Fuder** izdelovatelj kartonaž (903-4)
 v Terezinu (Therzienstadt) na Češkem.

August Repiš
 sodarski mojster (61-27)
 v Ljubljani, Kolezijske ulice št 16, v Trnovem se priporoča slav. občinstvu in naznanja, da izdeluje in popravlja vsakovrstne sode iz hrastovega in mehkega lesa po najnižjih cenah. Tudi prodajam in kupujem staro vinsko posode.

V gostilni „Pri zlati ribi“
 v Ribjih ulicah števil. 6
 dobé se vsak dan
sveži raki.
 S spoštovanjem
 (929-6) **Franjo Rozman**, gostilničar.

Nagrobne vence
 v največji izbiri in po najnižjih cenah
trakove k vencem
 z ali brez napisov v vseh barvah
 (98-50) priporoča
Karol Recknagel.

Pristno Brnsko sukno
 za poletje in jesen.
 Kupon 3-10 m dolg, gl. 4.80 iz dobre za popolno moško gl. 6.— iz boljše obleko (suknja) gl. 7.75 iz flae hláče in telovnik) gl. 9.— iz fluejše stane samo gl. 10.50 iz najfin. pristne ovčje volne.

Jeden kupon za črno salonsko obleko gl. 10.—, kakor sukno za površnike, turstski lodei, najfinejša grebenine in vse druge vrste sukna razpošilja po tovarniških cenah kot realna in solidna najboljšje znana zaloga tovarne za sukno (272-22)

Siegel-Imhof, Brno.
 Vzorce brezplačno in poštnine prosto. Jamó se za pošiljatev po vzorcu.
 Ugodnosti, naročati blago naravnost pri gornji firmi v kraju tovarne, so precejšnje: **Velika izber**, vedno novo blago, določene najnižje cene, najpozornejša izvršitev tudi manjših naročil itd. itd.

Mala oznanila

Pod Trnovo št. 2.
Najnižje cene.
Veliko zalogo
Klobukov priporoča
J. Sokič.
(17)

JOSIP REICH
likanje sukna, barvarija
in kemična spiralnica
Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4
(24)
se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.
Postrežba točna. — Cene nizke.

A. KUNST
Ljubljana, Židovske ulice št. 4.
Velika zaloga obuvaj (25)
lastnega izdelka za dame, gospode in otroke jo vedno na izbero.
Vsakešna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri znanih naročilih blagovni naj se vzorec vposlati.

Hugon Ihi
v Ljubljani, Pred škofijo hiš. št. 2.
Zaloga
suknena in manu-
fakturnega blaga.

Prej
J. Zor Alojzij Erjavec J. Zor
(18) čevljarški mojster
v Ljubljani, Čevljarske ulice št. 3
priporoča se prečast duhovščini in slavnostnim obnavljanjem raznovrstnih obuvi, katera izvršuje cenovno pošteno in iz zanesljivo trpežnega usnja od najfinejših do najpreprostejših oblike. Mere se shranjujejo. Vnanjnim naročilom naj se blagovoljno priden vzorec.

F. Cassermann
krojač za civilne obleke in raznovrstne uradniške uniforme in poverjeni zalagatelj c. kr. unif. blagavnice drž. železnice uradnikov v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4
se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje civilnih oblok po najnovejši fačoni in najpovoljnejših cenah. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladišču.
Nepremočljive haveloke
izdeluje po najnižji, brezkonkurenčni ceni. — Gospodom uradnikom se priporoča za izdelavanje vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor sablje, meče, klobuke za parado itd. (219)

Brata Eberl
Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.
Pleskarska mojstra c. kr. državne in c. kr. priv. južne železnice.
Silikarja napisov,
stavbinka in pohištvena pleskarja.
Tovarna za olinjate barve, lak
in pokost. (34)
Zaloga originalnega karbolinena.
Maščoba za konjska kopita in usnje.

Moderer
izvrstne fačone,
najboljši izdelek
(19) najceneje pri
ALOIZIJU PERSCHE
Pred škofijo 22, poleg mestne hiše.

Najcenejša zaloga klobukov
Glavna zaloga prvih tovarn najfinejših klobukov
J. S. BENEDIKT
ustanovljeno 1830. Ljubljana
Pri predelici pri križu".
Stari trg št. 1/e. 26
Prekupovalcem tovarniške cen. Ceniki se pošiljajo brezplačno.

Največja izber najnovejšega
svinatega blaga
čeno in barvanstvo,
za cele obleke in bluze, priporoča
po najnižjih cenah (35)
Alojzij Persche
Pred Škofijo 22, poleg mestne hiše.

Pijte domači liker
iz planinskih zelišč
„Triglav“
ki zelodce greje in krepeča
in dobro voljo vzbuja. (36)
J. Klauer v Ljubljani.

Najboljše urejena
delavnica za popravljanje biciklov in šivalnih strojev.
Puškar in pro-
FRAN KAISER v Ljubljani
dajalec biciklov. Šelenburgove ulice 6.
(27)

Tovarna pohištva
J. J. NAGLAS
(20)
Ljubljana
Turjaški trg št. 7.

Ivanke Toni
(21) v Vodmatu št. 3
priporoča p. n. občinstvu, zlasti gg. po-
sestnikom konj in vozov, svojo
Kovaško obrt
izdeluje vsa v to stroko spadajoča dela,
posebno priporoča gg. hišnim posestnikom
vezi za stavbe
ter jamči za dobro delo in točno potrebo.

(29)
Ivana Jazx
Ljubljana, Dunajska cesta št. 13.
Tovarniška zaloga
šivalnih strojev
in velocipedov.
Ceniki zastojni in franko.

Ign. Fasching-a vdove
ključavnicarstvo (37)
Poljanski nasip št. 8 (lečelova hiša)
priporoča svojo bogato zalogo
štedilnih ognjišč
najpreprostejših, kakor tudi naj-
prejših, z žolto medjo ali mesingom-
montiranih za obklade s pečnicami ali
kahljami. Popraviljanja hitro in po
ceni. Vnanja naročila se hitro izvršé.

HENRIK KENDA
(22)
Geneni lepi klobuki za
dame.
Vedno zadnje novosti.
Popravilja
se urno in prav po ceni.
Medi žurnali franko in zastoj.
LJUBLJANA. (26)

Anton Presker
Sv. Petra cesta št. 16 Ljubljana Sv. Petra cesta št. 16
priporoča svojo veliko zalogo
gotovih oblek za gospode in dečke,
jopic in plaščev za gospe, nepre-
močljivih havelokov itd.
Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in po najnižjih
cenah solidno in najhitreje izgotovljajo. (30)

Mehanik
(38) Ivan Škeri
Opearska cesta št. 16 v Ljubljani
izdeluje in popravlja
šivalne stroje in veloci-
pede ter se priporoča p. n. občinstvu
za izvrševanje v njegovo stroko spadajo-
čih del in popravkov po najnižjih cenah.
Vnanja naročila se točno izvršujejo.

Darila za vsako priliko!
Frid. Hoffmann
urar v Ljubljani, Dunajska cesta
priporoča svojo
največjo zalogo
vseh vrst
žepnih ur
zlatih, srebrnih,
iz tale, jekla in
nikla, kakortudi
stenskih ur,
budik in
salonskih ur
vse le dobre
do najnovejše
kvalitete po
nizkih cenah.
Novosti v žepnih, kakor tudi v sten-
skih urah vedno v zalogi. (23)
Poprave se izvršujejo najtočneje.

Er. Sevoič
puškar v Ljubljani
Židovske ulice št. 3
priporoča svojo bogato zalogo
orožja za lov in osebno var-
nost, strelniva in potreb-
ščina za lovec. (31)
Popravki se izvršujejo v moji delavnici.

Pekarija Slaščičarna
JAKOB ZALAZNIK
v Ljubljani, na Starem trgu št. 21
postreza točno
z najraznovrstnejšimi štirikrat
na dan svežimi, ukusnimi, zdravi-
vimi in slastnimi
v slaščičarski in
pekovski obrt
(39)
spadajočimi izdelki.
Tu je dobiti vsak dan
domačo potvico, vseh vrst kruh
na vago, ržen kruh in prepe-
čonec (Vanille Zwieback).

Kran Dettler
Ljubljana, Stari trg št. 1.
Prva in najstarejša zaloga
šivalnih strojev.
Tu se tudi dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji.
Posebno pa priporočam svoje izvrstne slamo-
reznice in mlatiške, katere se dobivajo
vzlic njih izbornosti cenó. (32)
Ceniki zastojni in poštnine prosto.

JUHNA ZABELA MAGGI

Maggi-jeva juha zabela je jedina svoje vrste, da se hipoma naredi vsaka slaba mesna juha izredno krepka — malo kapljic zadošča. V izvornih steklenicah od 50 vin. naprej dobiva se v vseh delikatesnih, kolonijalnih, drogerijskih in specerijskih prodajalnicah. Izvrne stekleničice se z Maggi-jevo zabelo najceneje napolnjujejo. (946)

Lavn-Tenis igre
Croquet igre
Igre s keglji
Šahove igre
Domino igre
Dirkalne igre
Družinske igre

priporoča
Fr. Stampfel
v Ljubljani
Kongresni trg
Tonhalle.
(882-7)

Trgovina (1004-1)

z manufakturnim in drobnim blagom v živahnem mestu na najlepšem prostoru, se dá pod ugodnimi pogoji v najem. Zaloga blaga 5% pod lastno ceno. Ponudbe pod E. B. 1000 na upravištvo „Slov. Naroda“.

Ogersko-hrvatsko delniko pomorsko
(60) parobrodno društvo v Reki. (28)

Preko Reke

najkrajša in najvarnejša, mej otoki se vijoča vožna črta (elegantni, z največjim komfortom opremljeni, električno razsvetljeni parniki) v **REDNE VOŽNJE:** V noči od sobote na nedeljo hitri parnik v Zader-Spljet-Gruča (Ragusa)-Castellnuovo-Kotor. V ponedeljek ob 10. uri zveč. hitri paraiki Zadar-Spljet-Metkovič. V sredo ob pol 11. uri dop. hitri parniki Zader-Kotor. V četrtek ob pol 10 uri zveč. poštne parniki v Zader-Spljet in na otoke do Kotora. V petek ob 1. uri pop. poštne parniki v Lošinj, Selve, Zader, Sebenico, Traù, Castelvechio in Spljet. Vsako nedeljo ob 7. uri zjut. izlet Reka-Opatija-Lošinj in nazaj.

Vožni redi se nahajajo v Waldheim-ovem „Kondukturju“ števil. 593-604.

Zahvala.

Podpisanec sem pri „Foncieri“, **Peštanskem zavarovalnem društvu**, proti nezgodam zavarovan.

Pred kratkom sem se poškodoval in to društvo mi je po svojem zastopniku, gospodu **Franu Mandare** odškodnino povoljno in točno izplačalo.

Za to izrekam svojo pristržno zahvalo in „Fonciero“ toplo priporočam.

Ljubljana, dne 8. julija 1897.

Anton Boc.

(1002)

Holandsko-ameriška črta.

Parniki vozijo po 1krat do 2krat na teden iz Rotterdama v New-York.

Pisarna za kajute:

Dunaj, I., Kolowratring 9.

Pisarna za melkrov: Dunaj, IV., Weyringerg. 7 A.

I. kajuta:

Od 1. aprila do 31. oktobra . . . mark 290-400*

„ 1. novembra do 31. marca . . . „ 230-320

II. kajuta:

Od 1. avgusta do 15. oktobra mark 200

„ 16. oktobra do 31. julija „ 180

*) Po legi in velikosti kajute in po hitrosti in eleganci parnika. (964-2)

Jabolka in hruške za mošt

se kupujejo.

(986-2)

Ponudbe pod J. 1698 Rudolfa Mosse, Stuttgart (Nemčija).

Zobozdravnik A. Paichel

Pod Trančo št. 2, poleg čevljarkega mostu, I. nadstropje

ustavlja na najnovejši in najboljši način (16-31)

umetne zobe in zobovja

brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije.

Odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živca.

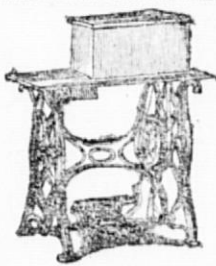

Največja zaloga

bicikljev

in šivalnih strojev

po najnižjih cenah.

Fini bicikelji z vsemi pripravami in z jamstvom po 110 gld.

Glavna zastopstva najboljših tovarn imam le jaz, in sicer:

Styria, Swift, Helikal, Premier, Neuman, Kurir, Germania, Kaiser in angleške.

Vsa popravila se točno in ceno izvršujejo. — Stara kolesa zamenjavam.

Za obilen obisk se priporoča in vabi

Fran Čuden

urar v Ljubljani.

Razglas.

Glasom sklepa kranjske hranilnice bode dobivalo pet zunanjih učencev s Kranjskega pouk na ljubljanskem trgovskem in odgojnem zavodu in tudi učna sredstva brezplačno za šolsko leto 1897/98, ki se prične dne 1. oktobra t. l.

Učenci, ki na to reflektujejo in so dosegli 14. leto starosti, naj vpošljejo svoja spričevala s priloženim nacionalom in dokazom revnosti, kakor tudi svoja spričevala o dovršenem 3. realnem ali gimnazijskem ali višjemeščanskem razredu, s pohvalno noto o navedenosti in vsaj zadostnim učnim uspehom, do najdlje 20. septembra t. l. semkaj, da se potem vse došle prošnje predložijo slavnemu ravnateljstvu kranjske hranilnice, da o njih sklepa.

V Ljubljani, dne 15. julija 1897.

Ravnateljstvo trgovskega učnega zavoda:

Ferdinand Mahr

ces. svetnik.

(965-3)

Razglas.

Na c. kr. veliki državni gimnaziji v Kranju vpisavali se bodo učenci, kateri nameravajo vstopiti v prvi razred,

v četrtek, dne 12. julija t. l.

od 9. do 12. ure v ravnateljevi pisarni. Vzprejemne preskušnje vršile se bodo v petek dne 16. julija, od 1/2 9. ure zjutraj dalje.

Dotični učenci pridejo naj v spremstvu starišev ali njihovih namestnikov ter naj prineso seboj krstni list in zadnje šolsko spričevalo. Vsprejemna taksa je določena na 3 gld. 50 kr., ki se bode onim, ki preskušnje ne bi prestali, vrnila.

Od Kranja oddaljeni učenci, pa se morejo javiti za vsprejem tudi pisмено, vposlati pa morajo krstni list, zadnje šolsko spričevalo ter takso. Vender pa se morajo v petek, dne 16. julija pred preskušnjo predstaviti osebno ravnatelju.

Ravnateljstvo c. kr. drž. velike gimnazije v Kranju,

dne 2. julija 1897.

Zaloga oblačilnega blaga iz konkurzne mase

Rudolfa Bayer-ja

v Ljubljani, Stari trg števil. 5

se bode od dne 9. junija naprej

na debelo in drobno po nizki ceni v moji začasni filijali prodajala.

V zalogi se nahaja

mного volnenega blaga za ženska krila, perilnih kambrikov in vsake vrste podlog za obleke.

Tudi se prodá

Werthheimova blagajnica in trgovinska oprava

V Ljubljani, dne 8. junija 1897.

Feliks Urban.

(856-11)

Kranjsko Hotel Fischer Kamnik.

Ponižno podpisani slavnemu p. n. občinstvu uljudno naznanja, da je s 1. majem letos občeznani

hotel Fischer

v mestu Kamniku, najprijetnejšem zavetišču in kopališču prevzel zopet v lastno reziho.

Priporočujoč se slavnemu občinstvu za obilni obisk, naznanja, da bode skrbel prav posebno zadovoljiti cenjene goste z izborno vinsko kapljico, z vselej svežim pivom, z dobro, okusno, gorko in mrzlo kuhinjo.

V hotelu se nahaja mnogo sob za prenočišče, istotako se oddajajo ondot letna stanovanja.

(764-9)

S spoštovanjem **Fran Fischer.**

I. najstarejša posredovalnica stanovanj in služeb

Ljubljana **G. FLUX** Breg št. 6

išče več navadnih in boljših kuharic za gostilne in za zasebnike (tudi pomožne kuharice za poletje na deželu) 8-20 gld. plače; nekatere navadne hišne, mej temi jedno za zdravilišče, penzija, izboren zaslužek; 5 navadnih natakaric; mnogo dežel. za razna dela (tudi začelnice); hišnega slugo, 15 gld., in gostilniškega slugo, 10 gld. jako mnogo napojnin) itd. itd.

Od 1. septembra t. l. v Gospodskih ulicah št. 6, pri tleh na desno. (1001)

Prodaja posestva.

Na državni cesti v Ivančni Gorici ležeča, 50 do 60 korakov od štacijskega kolodvora Zatičina oddaljena, solidno zidana in za vsako podjetje, posebno za gostilniški obrt in za lesno trgovino pripravna hiša št. 17 z isto tako solidno zidanim gospodarskim poslopjem in dvema parcelama polja se proda za 1800 gld., ki se plačajo v 10letnih obrokih.

Povpraša naj se pri **Jožefu Kavšek-u**, Škerjanče št. 1, pošta Zatičina. (957-2)

!! Redek slučaj !!

Krasna žepna remontoir-ura z verizico vred gld. 2-90 za samo gld. 2-90.

Po naročilu ene izmed največjih tovarn za žepne ure, katere jedini zastopnik sem, naj vjo na Dunaju ležečo zalogo teh remontoir ur oddam za

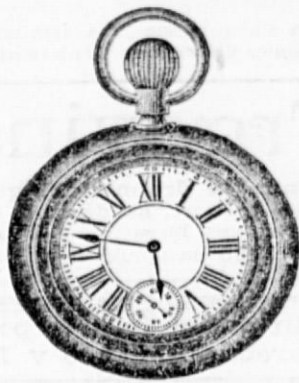
še nikdar

tako čudovito nizko ceno le gld. 2-90 vsakomur.

Wiener Uhren-Vertretung Blodek

Wien, II/3, Herminengasse 19/N.

NB. Na stotine priznalnih pisem in naknadnih naročil teh ur je na vpogled razpoloženi. (928-3)

Slebernemu povrnem takoj denar, če bi mu ura ne šla prav ali bi mu ne ugajala.

Vsaka naj ročba je torej brez rizike.

Dobivajo se dokler je kazaloga, proti postnemu povzetju, ali če se znesek vposlje naprej, pri

Iščem sollicitatorja

ki mora popolnoma več biti „malega“, zlasti zemljeknjižnega koncepta v slovenskem in nemškem jeziku.

Mesečna plača s početka 70 gld., za slučaj usposobljenosti po preteku 5 mesecev pa 80 gld.

Ponudbe z referencami, zlasti z natančnim izkazom desedanjega službovanja, naj se mi pisмено podajo nemudoma, vsaj pa tekom meseca julija t. l.

V ponudbi naj se navede dan, do katerega je nuditelj v stanu službo nastopiti.

Dr. Ivan Šusteršič

(988-2)

odvetnik v Ljubljani.

Novo! POUFRE & SAVON EGLANTINE Novo!

najpriljubljenjši toaletni predmeti

elegantnega svetla. — Po njih porabi se doseže blesteče bela in brez porečno čista polt. Koža postane baržunasto mehka in prosta vseh nečistostij. Učinek je presenetljiv in neprekošen. (3125-13)

Garantirano neškodljivo!

Glavna zaloga za Avstro-Ogersko: lekarna „pri sv. Duhu“ E. Tomaja naslednik A. Winger, Zagreb, Illica št. 12.

Zaloga za Ljubljano: Deželna lekarna „pri Martji Pomagaj“, M. Lenstek, Reseljeva cesta št. 1, poleg mesarskega mostu.

Prva hrvatska tovarna salam, suhega mesa in masti

M. Gavrilović sinova v Petrinji

Čast nam je opozarjati p. n. družine, gostilničarje in trgovce na našo

čisto domačo mast.

Da bode p. n. občinstvo, katero kupuje mast, osigurano, da dobiva pravi domači nepokvarjeni proizvod, dali smo našo mast razkrojiti v „Javnem razkrojnem zavodu dra. S Bošnjakoviča v Zagrebu“ ter nam je bil priobčen 22. decembra 1896 natančni razkrojni uspeh s temle zaključkom:

„Izcvrta mast, ki nam je bila predložena, je povsem čista, naravna svinjska mast; v njej ni niti najmanje onih nič vrednih živalskih in drugih primeskov, s kojimi se tolikrat svinjska mast pači v nji tudi ni onih primes, ki provzročajo večjo težo ter ni mešana z vodo.“

Ker nam je glavna naloga, da vzdržimo priborjeno dobro ime naših proizvodov, prosimo p. n. občinstvo, da nas v našem stremljenju podpira s tem, da daje našim izdelkom prednost pred tujim blagom. Pripomnimo, da se naša mast prodaja v posodah, na kojih je naša firma.

Dobiva se v vseh boljših trgovinah na Kranjskem in Spodnjem Štajerskem.

Cenike pošiljamo na zahtevo zastopnj in franko ali naravnost ali po naših zastopnikih gg. **A. Butscher, Ljubljana; C. Walzer, Celje; A. Stöcker in drug, Gorica.**

Z odličnim spoštovanjem (648-9)

prva hrvatska tovarna salam, suhega mesa in masti

M. Gavrilović sinova v Petrinji.

Javna dražba.

Dne 31. julija 1897. l. ob 9. uri dopoldne prodali se bodo

4 ljubljanskemu društvu izvoščekov lastni

omnibusi

za prevažanje ljudij po mestu v starem parnem mlinu (Parne utice) onemu, kateri največ ponudi, in proti gotovemu plačilu.

(999-1)

Društvo ljubljanskih izvoščekov.

Specijaliteti proti stenčam, bolham, kuhinjskim mrčesom, molom, parazitom na domačih živalih i. t. d. i. t. d.

Zacherlin

ima čudovit učinek! Umori nepre-

kosljivo gotovo in hitro vsako vrsto mrčesov in ga za to hvale in išče na milijone odjemalcev. Njegovi znaki so: 1. Zapečateni steklenica, 2. ime „Zacherl“.

Ljubljana:
Janez Fabian,
F. Groschl,
Karol C. Holzer,
Edvard Hajek,
Ivan Jebačič,
Anton Ječminek,
Jeglič & Leskovic,
Karol Karinger,
Mihael Kastner,
J. Klaner,
Josip Korčin,
Anton Krišper,
Peter Lasnik,
Mih. Lavriča nasledniki,
Alojzij Lentček,
Ivan Perdan,
Karol Planinšek,
A. Šarabon,
Viktor Schiffer,
Jakob Spoljarič,
Anton Stacul,
M. E. Suppan,
Fran Terdina,
Urad. konsum. društvo. | Škofjaloka:
E. Burdych,
M. Žigon.
Kočevje:
Fran Loy,
Peter Petschke,
Matija Ram,
Fran Schleimer.
Velike Lašice:
Ferd. M. Dogavec.
Krško:
F. H. Aumanns sin,
R. Engelsberger.
Hrib:
A. Bučar,
Fran Kovač.
Idrija:
Fran Kloss.
Kranj:
Fran Dolenz,
K. Šavnik, 1. pri sv. trojici.
Lož:
F. Kovač.
Kostanjevica:
Alojzij Gatsch.
Litija:
Lebinger & Bergmann.
Radovljica:
Friderik Homan,
Oton Homan,
A. Roblek. | Vrhnika:
M. Briley.
Mokronog:
Jožef Errath,
E. Šbil pri škofu.
Tržič:
Ferd. Reitharek.
Rateče:
Ivan Haller,
J. Trepetschnigg.
Zagorje:
Marija Hafner,
R. E. Mihelčič,
Ivan Müller starejši.
Žužemperk:
Jakob Dereani.
Kamnik:
Alojzij Cerar.
Draga:
P. S. Tnrk.
Trebnje:
Jakob Petrovčič.
Črnomlj:
Andrej Lackner,
Karol Müller.
Bled:
Oton Wöfling,
Pavel Homan.
Vipava-Vrhoplje:
Fran Kobal. |
|--|---|---|

(822-6)